

WINDOWS 11 UPDATE

Vergeleken met de introductie van Windows 11 in 2021 is het besturingssysteem flink veranderd, zeker de laatste tijd. Het is daarom ook het nieuwe seizoensthema bij HCC: door het hele land worden presentaties gegeven waar je alles over de laatste stand van zaken hoort en ziet.

Voorbij zijn de tijden waarin de updates rondom Windows voorspelbaar waren: Windows 11 wordt ondertussen via verschillende updates op onregelmatige momenten bijgewerkt met *bugfixes*, nieuwe functies én aangepaste apps.

HOE ZIT HET NU?

Microsoft brengt jaarlijks één grote 'feature-update' voor Windows 11 uit. Deze wordt uitgebracht in de tweede helft van het jaar. Het gaat om cumulatieve updates: ze bevatten dus alle updates van voorgaande edities en combineren dit met nieuwe mogelijkheden en verbeteringen. Deze update betekent ook dat de ondersteuning vanaf dat moment wordt verlengd: 24 maanden voor de Home-

en Pro-versies van Windows 11 en 36 maanden voor de Enterprise- en Education-edities. In het verleden bracht Microsoft bijvoorbeeld Windows 11 21H2 en Windows 11 22H2 uit. Wanneer je dit leest, is Windows 11 23H2 waarschijnlijk al beschikbaar.

TOCH EERDER

Vanaf Windows 11 22H2 pakt Microsoft het echter wéér iets anders aan. Nieuwe opties en verbeteringen worden nu ook regelmatig uitgebracht in het kader van 'continue innovatie'. Je krijgt ze binnen via Windows Update, en bovendien soms eerder dan een jaarlijkse update zoals 22H3. Goed voorbeeld hiervan is de update met nummer KB5031354, die begin oktober 2023 door Microsoft is uitgebracht en waarin een groot deel van de aangekondigde nieuwigheden van Windows 11 22H3 zit. Dit betekent dat een grote groep gebruikers vanaf dat moment al beschikt over een groot deel van de onderdelen die officieel bij een jaarlijkse update zoals Windows 11 22H3 horen. Verwarrend, maar naar verwachting de nieuwe realiteit voor Windows-updates.

VERKENNER

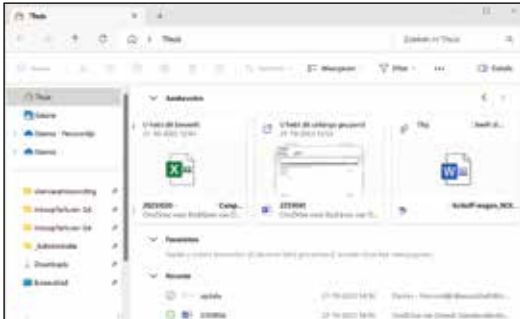
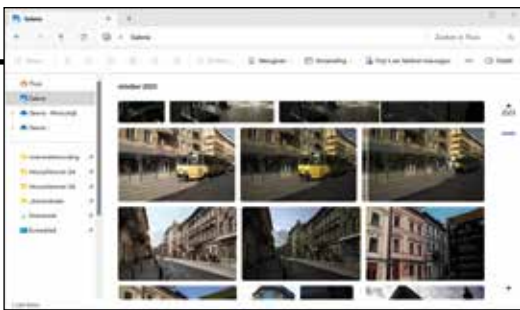
De laatste tijd heeft Microsoft flink gesleuteld aan de uitstraling van Windows 11 en onderdelen niet alleen functioneel, maar ook qua uiterlijk een opfrisbeurt gegeven. De vertrouwde Verkenner heeft een flinke metamorfose ondergaan. Open je de Verkenner (tip: gebruik *Windows-toets+E*), dan vind je in de sectie *Thuis* een overzicht van aanbevolen bestanden, favoriete bestanden en meest recente bestanden. Werk je met Microsoft 365, dan zal je de opzet bekend voorkomen. Bovendien vinden we linksboven de sectie *Galerie*, waarmee je toegang krijgt tot je foto's en andere afbeeldingen, zoals gemaakte schermafbeeldingen. Aan de rechterzijde vind je een knop waarmee je relatief vlot door de verschillende

Snel de nieuwste opties

Ben je geïnteresseerd in de nieuwe opties en wil je deze als eerste aangeboden krijgen? Updates worden vaak gefaseerd uitgerold, waardoor niet alle gebruikers ze tegelijkertijd ontvangen. Je kunt jezelf eerder in de rij plaatsen. Open het Windows-instellingenvenster [*Windows-toets+I*] en kies *Windows Update*. Zet de schuif op *Aan* bij *Krijg de nieuwste updates zodra ze beschikbaar zijn*. Wil je nóg sneller naar nieuwe updates kijken, dan kun je deelnemen aan het bètaprogramma Windows Insider. In het instellingenvenster van Windows Update kies je voor *Windows Insider-programma* en volg je de instructies. Wij raden je echter aan om voor de eerste optie te kiezen: je krijgt dan alleen nieuwe opties die volwassen genoeg én de testfase voorbij zijn.

Nóg sneller de laatste updates in je bezit!

De Verkenner kent een aparte fotoweergave én een sectie met aanbevolen bestanden

maanden bladert en de bijbehorende foto's opvraagt. Via de knop *Verzameling* (bovenin) kun je aangeven welke mappen worden getoond in de galerie. De menubalk bovenin is ook opnieuw ingedeeld en voorzien van nieuwe pictogrammen.

AI

Ook Microsoft zet vol in op AI en doet dat onder meer via de functies van *Copilot*. Je kunt het zien als de logische opvolger van Cortana, de slimme assistent die relatief lang in Windows heeft gezeten, maar in Nederland en België nauwelijks van de grond is gekomen. Copilot komt op verschillende plekken in Windows terug, bijvoorbeeld in de zijbalk van de browser Edge. Klik op het pictogram van Copilot (uiterst rechtsboven in het venster) om bijvoorbeeld een chatgesprek te voeren, een brief op te stellen of een samenvatting van de bezochte website te maken. In Engelstalige versies van Windows 11 is Copilot prominenter aanwezig, bijvoorbeeld als prominente zijbalk op het bureaublad. Je kunt via de balk opdrachten geven en vragen stellen. Het is nog niet bekend wanneer Copilot ook uitgebreid beschikbaar komt in het Nederlands.

NABURIG DELEN

Het delen van items, zoals bestanden, is met de nieuwste update meer bruikbaar geworden. Grootste verbetering is het deelvenster, dat onder handen is genomen en een logischer uitstraling heeft. Klik met de rechtermuisknop op een bestand en kies *Delen*. Je kunt het item vervolgens per e-mail delen (waarbij een overzicht van recent gebruikte adressen verschijnt), maar ook ad-hoc delen via de optie *Naburig delen*. Zo kun je onder meer delen met andere Windows 11-computers,

maar ook met je telefoon. Hiervoor wordt de bluetooth-verbinding gebruikt. Tot slot kun je het item ook delen met andere programma's die in het venster worden getoond, zoals met *Teams*. Op onze testsystemen werd OneDrive niet getoond, terwijl het juist voor de hand ligt dat dergelijke clouddiensten, inclusief die van derde partijen, hierbij juist een logische optie zijn.

Het deelvenster is onder handen genomen

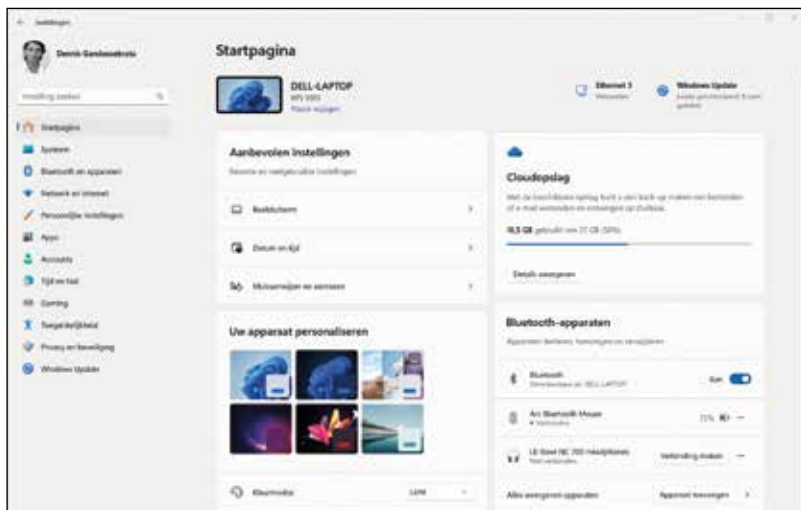
TAAKBALK

Bij de eerste uitgave van Windows 11 in 2021 viel op dat de Windows-taakbalk functioneel gezien een flinke stap terug deed ten opzichte van de balk in Windows 10. Beetje bij beetje lijkt de taakbalk volwassener te worden. Goed voorbeeld hiervan is de nieuwe mogelijkheid om taakbalkknoppen nooit of juist altijd te combineren en de labels te verbergen. Handig als je meerdere vensters van hetzelfde programma hebt geopend en snel tussen de vensters wilt schakelen. Je vindt de optie in de instellingen voor de taakbalk: klik met rechts op de taakbalk en kies *Taakbalkinstellingen*. Klap de sectie *Gedrag van taakbalk* open en kies bij de optie *Taakbalkknoppen combineren en labels verbergen* voor *Altijd*, *Nooit* of *Wanneer taakbalk vol is*.

WINDOWS-INSTELLINGEN

Tijd om een blik te werpen op het Windows-instellingenvenster. De *Startpagina* is opnieuw ingedeeld: het bestaat uit blokken met aanbevolen instellingen (onder meer op het gebied van geluid, taakbalk en meldingen), snelkoppelingen ►

Windows presentaties
Kijk op hcc.nl/agenda voor informatie over presentaties in het land in het kader van het seizoensthema Windows Update. Of kijk op de website van jouw HCC-regio.

Het vernieuwde Windows-instellingenvenster kent een Startpagina

naar opties om de werkomgeving te personaliseren, snelle toegang tot bluetooth-instellingen en verwijzingen naar verschillende abonnementen (zoals Xbox Game Pass, OneDrive en Microsoft 365). Het is duidelijk dat Microsoft hier de eigen services prominent probeert te slijten en de vraag rijst dan ook in hoeverre de Startpagina daadwerkelijk bestaat uit populaire instellingen en wanneer deze worden aangepast aan je persoonlijke gebruik. Toch heeft de nieuwe Startpagina wel degelijk meerwaarde, bijvoorbeeld door de snelle toegang tot bluetooth-apparaten: een onderdeel dat je mogelijk vaak gebruikt in de praktijk. Dit bespaart je het doorklikken naar de onderliggende secties. De makers kunnen de Startpagina nog waardevoller maken met de mogelijkheid om deze zelf in te delen.

WINDOWS BACKUP

Op het gebied van back-up biedt de nieuwe versie ook een set verbeteringen. Die vind je in de

Windows 11 beschikt nu over een eenvoudige back-upvoorziening

vorm van de app *Windows Back-up*. Het programma leunt stevig op OneDrive voor het opslaan van de back-up. Die bestaat uit vier onderdelen, die je zelf configureert. Via *Mappen* zie je van welke lokale bestandsmappen een back-up wordt gemaakt, zoals het *Bureaublad*, *Documenten* en *Afbeeldingen*. De sectie *Apps* maakt een back-up van app-voorkeuren, zodat je deze bij het eventueel terugzetten van een back-up niet meer handmatig hoeft te configureren. Via de sectie *Instellingen* maakt Windows Back-up een reservekopie van Windows-instellingen en persoonlijke instellingen. Tot slot is er de sectie *Referenties*, die draadloze netwerken en aanmeldingsgegevens voor je onthoudt. De app is beperkt, maar gebruiksvriendelijk. Stel je hogere eisen aan het instellen van een back-up, dan kies je echter alsnog voor een aparte app met meer instelmogelijkheden.

KLADBLOK

In de nieuwste update is ook het vertrouwde *Kladblok* onder handen genomen. Allereerst valt op dat Kladblok nu ook tabbladen ondersteunt:

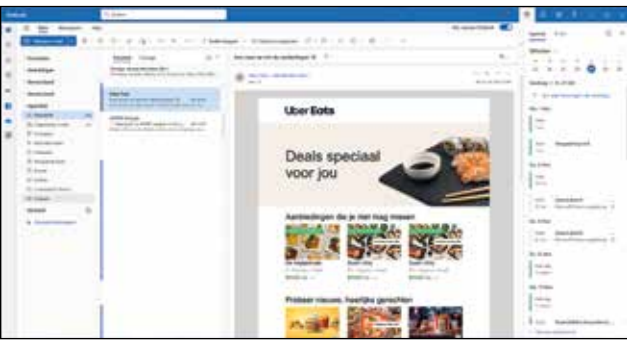

Kladblok: niet alleen ondersteuning voor meerdere tabbladen, maar ook automatisch bewaren van sessies

je kunt meerdere Kladblok-documenten openen in hetzelfde venster en hiertussen snel schakelen. Klik op het plusteken (+) om een nieuw document te maken. Je kunt de volgorde van de tabbladen aanpassen en via de rechtermuisknop heb je toegang tot opties om tabbladen te openen en te sluiten. Minstens even nuttig is dat Kladblok je teksten nu automatisch bewaart en herstelt zodra je een gesloten Kladblok-venster weer opent. Je gaat dan verder waar je gebleven bent en loopt minder risico dat niet-opgeslagen tekst per ongeluk verloren gaat.

OUTLOOK

Microsoft grijpt de updates ook aan om ingebakken apps te verbeteren. Goed voorbeeld hiervan is Mail. De app wordt vervangen door

Mail is vervangen door Outlook en daarbij in een nieuw jasje gestoken

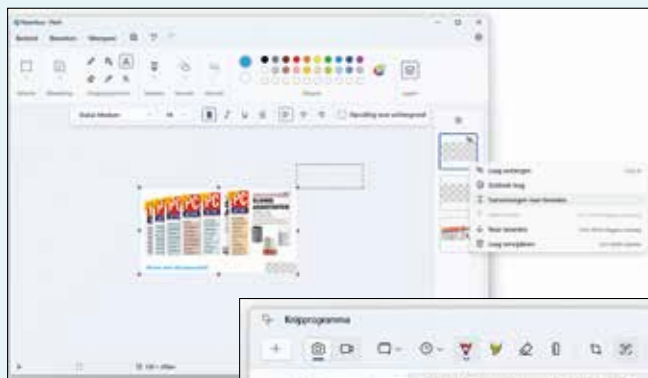
Outlook en wel door de nieuwe variant die wel IMAP ondersteunt maar nog geen POP3. Deze vertoont weinig gelijkenis met de klassieke versie van Outlook, maar is sterk gebaseerd op de webversie Outlook.com. De mail wordt getoond in een overzichtelijke omgeving. Je kunt meerdere e-mailaccounts instellen. Bovendien maakt Copilot (waarover je eerder in dit artikel meer leest) ook deel uit van Outlook. De AI-ondersteuning vind je straks terug op een aantal vlakken. Zo helpt het bij het opstellen van een nieuw bericht. Je opent een nieuw bericht en klikt op de knop Copilot. Vervolgens geef je een instructie via de prompt, bijvoorbeeld dat je een uitnodiging voor een verjaardagsfeest wilt opstellen. De mail wordt samengesteld en aan je voorgelegd. Ook helpt AI je met het samenvatten van lange e-mails, zodat je in principe het originele bericht niet meer hoeft te lezen. Naar verwachting wordt de AI-ondersteuning de komende tijd uitgebreid. De pagina <https://support.microsoft.com/nl-nl/copilot-outlook> bevat informatie over nieuwe features.

CLIPCHAMP

Grote kans dat je Windows Movie Maker nog kent: een compact en vooral no-nonsens bewerkingsprogramma. Het is jammer dat Microsoft met de ontwikkeling hiervan is gestopt, maar de nieuwste editie van Clipchamp begint in de buurt te komen. Je vindt hierin de optie *Een video met AI maken*. In een paar stappen werk je toe naar een kant-en-klare videoproductie: je geeft de titel van de video op en voegt vervolgens het (video)materiaal toe. De AI-module van Clipchamp beoordeelt het materiaal. Hierna presenteert het programma een aantal videostijlen, die je met een duimpje omhoog of duimpje omlaag beoordeelt. Tot slot geef je aan of de video liggend of staand moet worden gemaakt en welke speelduur je hanteert. Tot slot kies je muziek en een lettertype. Rechts in het

Andere app-updates

Voor de apps hebben met de laatste update de nodige aandacht gekregen. Hierbij voeren AI-opties de boventoon. In de vernieuwde Foto-app kun je de achtergrond van een foto automatisch laten detecteren en wazig maken. Bovendien kun je Foto's je nieuwe foto's laten analyseren, zodat je deze later sneller via trefwoorden kunt terugvinden. Ook het vertrouwde Paint heeft een verfbeurt gekregen: ook hier kun je achtergronden automatisch verwijderen en ondersteunt het tekenpakket nu heuse lagen, zoals je mogelijk kent uit uitgebreider programma's zoals Adobe Photoshop. In het ingebouwde Knipprogramma waarmee je schermafbeeldingen maakt, vind je nu ondersteuning voor het kopiëren van teksten uit een afbeelding: je kunt de tekst vervolgens eenvoudig kopiëren in andere programma's en bewerken.

In Paint vinden we nu heuse ondersteuning voor lagen

Tekst kopiëren uit een afbeelding en verder bewerken in een ander programma

venster wordt een voorbeeld getoond. Ben je niet tevreden, dan kun je een nieuwe versie laten maken. Handig is de mogelijkheid om het materiaal alsnog 'handmatig' te bewerken in een tijdlijn. ■

Het editing-programma Clipchamp maakt gebruik van AI

